

τοῦ θηρίου κατηρτίσθη πολύτιμον προσευκτήριον, ὅπου πολλάκις καὶ τὸ ἀνθρωπόμορφον ἐκείνο τέρας ἐν ταῖς μεγάλαις αὐτοῦ δυσχερείαις προσήρχετο ἱκετεύων.

Δεκαπενταετῇ ἤδη ἐνυμφεύθη αὐτὴν ὁ Ἀλῆς κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν θρήσκευμα καὶ ἔκτοτε τὴν ἡγάπησε μακροχρόνως, καὶ τοι γέρων. Οὐδεμία δὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἰς τὴν μεγάλην ἐπιρροὴν αὐτῆς ἐπὶ τὴν ψυχὴν τοῦ τυράννου πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ σωτηρία πολλῶν.

Ἀλλ' ὅσον ὁ Βεζύρης ἡγάπα τὴν Βασιλικὴν τόσον ἐμίσει τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Γεώργιον Κίττον, τὸν ὄντως μεγαλοπρεπῆ καὶ ὠραϊότατον ὀπλαρχηγὸν τῆς Πλεσσοβίτσας, τὸν διὰ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ ἀπαθανάτισαντα μετὰ ταῦτα τὴν αἵματόφυρτον τοῦ Μεσολογγίου Λουνέταν. Μὴ ἀνεχόμενος ὁ ζηλότυπος Σατράπης τὴν ὑπεροχὴν ἣν ἀπῆλαυνεν ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Ἰωαννίνων ὡς γυναικάδελφον αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ τὸν δολοφονήσῃ καὶ πρῶτον ἐπεχείρησε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μελετωμένου κακουργήματος προπαρασκευάσας διὰ κωνίου φύλλα νικοτιανῆς, ἀλλ' ἀπέτυχε, εἰδοποιηθέντος τοῦ Κίττου ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κωλέττου. Ὑστερον προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς μέγα τι κυνηγέσιον καὶ διέταξε δύο ἐκ τῶν πιστῶν δημίων νὰ πυροβολήσωσι κατ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ ἀποπειρᾷ ἐπληρώθη βαρέως ὁ Κίττος καὶ ἤθελεν ἕως ἀποθάνῃ νοσηλευόμενος ὑπὸ τῶν ἱατρῶν τοῦ Ἀλῆ, ἃν ἡ Βασιλικὴ ἐπὶ τῷ ἀπαισίῳ ἀκούσματι δὲν ἀπῆτει τὴν ἰασίν του καὶ ἂν δὲν κατετρόμαζε τὸν Ἀλῆν διὰ τῆς ἀπειλῆς ὅτι ἤθελεν αὐτοχειριαζομένη συναποθάνῃ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἐντρομος ὁ Ἀλῆς οὐ μόνον ἐφρόντισε νὰ ἀναθέσῃ τὴν σωτηρίαν τοῦ τραυματίου εἰς τὸν ἱκανώτερον τῶν χειρουργῶν του, ἀλλὰ καὶ αὐτοπροσώπως ἐπετῆρει τὴν θεραπείαν πρὸς ἐξίλασμον τῆς προσφιλοῦς συζύγου.

Οὕτω διήλθε τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου του τυμβογέρων ἡδὴ ὁ Ἀλῆς κατὰ δὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐπιζησάντων προκύπτει ὅτι ἀπέναντι τῆς φοβερᾶς μεταβολῆς τῆς τύχης, τῆς προδοσίας τῶν τέκνων του, τῆς λιποταξίας τῶν διασημοτέρων ὀπλαρχηγῶν του, τῆς ἐπικειμένης τιμωρίας τῶν κακουργημάτων του, ὅταν κατέκλινε τὸ πολὺν καὶ θυελλῶδες μέτωπον ἐπὶ τῶν ἄβρων γονάτων τῆς Βασιλικῆς, πάραυτα ἐλησμόνει τὰ πάντα καὶ παρεδίδετο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὕπνου, ὡς ἂν ἐπίστευεν ἀδύνατον τὴν καταστροφὴν ἐν τοῖς κόλποις τοιοῦτου παραδείσου.

Ἦστερον δὲ ὅτε ἀπεκλείσθη ἐν τῇ λίμνῃ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἔβλεπε προσεγγίζοντα τὸν ἀναπόφευκτον ὄλεθρον, ἐν ᾧ τὴν ἀκαταδάμαστον αὐτοῦ ψυχὴν δὲν κατέβαλεν ὁ φόβος τοῦ θανάτου, τὸν κατεσπάραττεν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Βασιλικὴ ἔμελλε νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του. Ὅθεν ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτοῦ, προσκαλέσας τὸν

Ἀθανάσιον Βάγιαν ἐνετείλατο νὰ φονεύσῃ τὴν γυναῖκα ἐάν ποτε ὡς ἐκ τῶν περιπετειῶν τοῦ πολέμου ἤθελεν ἰδεῖ αὐτὸν ζωγρηθέντα ἢ πεσόντα ὑπὸ τὸ ξίφος τῶν πολεμίων.

Ὅτε λοιπὸν ὁ Ἀλῆς θανασίμως πληγείς ἀπήτησε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, ἐξελθὼν ὁ Βάγιας τοῦ δωματίου ἔνθα ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι ἐκυλίετο ἡδὴ ὁ ἀγωνιῶν λέων, ἐπυροδόλησεν ἀσκόπως καὶ ἐπανακάμψας ἀνήγγειλε πρὸς τὸν θνήσκοντα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τελευταίου πόθου του. Τότε ἐπὶ τῶν ὤχρῶν χειλέων του ἐπήνθισεν ἔσχατον μειδία καὶ χαίρουσα ἐξεδήμησεν ἡ ἀγρία αὐτοῦ ψυχὴ.

Ἡ Βασιλικὴ αἰχμαλωτισθεῖσα ἐπέμφθη εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Σίμου βέη, καὶ ἐκείθεν ἐξωρίσθη εἰς Προῦσσαν. Κατὰ δὲ τὸ 1830 ἐλευθερωθεῖσα ἦλθεν εἰς Μεσολογγιον καὶ κατόκησεν ἐν τῇ κωμοπόλει Κατοχῇ, ὁπόθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ, καταβλήθεισα ὑπὸ τῆς λύπης καὶ ἀσθενήσασα βαρέως μετέστη ἐπὶ θεραπείᾳ εἰς Αἰτωλικὸν, ἔνθα καὶ κατέλυσε τὸν βίον ἐν ἔτει 1835.

Διὰ τῆς προστασίας τῆς Βασιλικῆς πολλοὶ πολλάκις ἐσώθησαν τῶν κινδυνευόντων χριστιανῶν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΛΑΒΡΩΠΗΣ.

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκινς.

Συνίμα: ἰδί σιλ. 641.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Τί ἀπέγινεν ὁ Ὀλιβερ μετὰ τὴν ἀρπαγὴν αὐτοῦ.

Ἀφ' οὗ διέτρεξαν πολλὰς στενάς ὁδοὺς καὶ σκολιούς διαδρόμους, ὁ Σάικς, ἡ Νάνσυ καὶ ὁ Ὀλιβερ ἐφθασαν εἰς μικράν τινα πλατείαν, ἥτις ἐκ φραγμῶν τινῶν καὶ ποιμνιοστασιῶν ἐφαίνετο ὅτι ἦτο τόπος ἀγορᾶς βοσκημάτων. Ἐκεῖ ὁ Σάικς ἐβράδυνε τὸ βῆμα, διότι ἡ νεάνις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον δραμαίως τρέχουσα· στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Ὀλιβερ, εἶπεν αὐτῷ ἀποτόμως νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς Νάνσυ.

«Μὲ ἀκούεις;» προσέθηκε μετ' ὀργῆς, βλέπων ὅτι ὁ Ὀλιβερ ἐδίσταζε καὶ παρετῆρει περίξ αὐτοῦ.

Εὐρίσκοντο εἰς μέρος σκοτεινὸν, οὐδεὶς ἐκεῖθεν διέβαινε, ὥστε ὁ Ὀλιβερ κατενόησε πληρέστατα ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἦτο ἀδύνατος· ἔττεινε τὴν χεῖρα τῇ Νάνσυ, ἥτις ἐσφιγξεν αὐτὴν ἰσχυρῶς.

«Δὸς μου τὸ ἄλλο, εἶπεν ὁ Σάικς· ἐδῶ, Τοῦρκο!»

Ὁ κύων ἤγειρε τὴν κεφαλὴν κνυζῶν.

«Ἐλα, παλληκαρᾶ μου, προσέθηκεν ὁ Σάικς, ἐπιβίεις τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ λαίμου τοῦ Ὀλιβερ καὶ φρικώδῃ ἐκτοξεύσας βλασφημίαν, λέξις ἂν βγάλῃ, σὲ θέλω, ἀπάνω του· ἐκατάλαβε;»

Ὁ κύων ἐκνύζησε καὶ αὖθις, ἔλειξε τὸ ρύγχος αὐτοῦ καὶ ἐκύτταξε τὸν Ὀλιβερ, ὡς εἰ ἐπεθύμει εὐθὺς ἀμέσως νὰ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ.

«Θὰ κάμῃ ὅπως τοῦ εἶπα, μὰ τὸν Σατανᾶν ! εἶπεν ὁ Σάικς, ρίψας ἐπὶ τοῦ κυνὸς αὐτοῦ βλέμμα θηριώδες, ἐκφράζον συγχρόνως τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ.

— Τώρα ἔξυρεις τί σε περιμένει, ἀγῶρί μου; φώναξε λοιπὸν ἂν ἔχῃς ὕρεξιν· ὁ σκύλος θὰ σε κάμῃ θέλῃς δὲν θέλῃς νὰ λουφάξῃς· ἔλα, ἐμπρός, βαδίζετε ἡγεγρότερα !»

Ὁ Τούρκος ἔσεισε τὴν οὐρὰν, εὐχαριστῶν τὸν πον τινὰ τὸν κύριόν του διὰ τοὺς θωπευτικοὺς ἐκείνους λόγους, τοὺς ἀσυνήθεις αὐτῷ· εἶτα ἐκνύζησε καὶ πάλιν πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν τοῦ Ὀλιβερ, καὶ ἔτρεξε προπορευόμενος τῶν λοιπῶν.

Διήρχοντο τότε τὸ Σμιθφιελδ, ἀλλὰ καὶ τὸ Grosvenor-Square ἂν διήρχοντο, διὰ τὸν Ὀλιβερ θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ, διότι τὰ μέρη ἐκεῖνα τῷ ἦσαν παντελῶς ἄγνωστα. Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινότης καὶ ὀμίχλῳδης· τὰ φῶτα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων μόλις διεκρίνοντο ἔνεκα τῆς πυκνῆς ὀμίχλης, ἥτις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐπληθύνετο, παχυλότερον καθιστῶσα τὸ σκότος.

Ἡ ἀγωνία τοῦ Ὀλιβερ ἐδιδουλοῦτο. Ἐβάδιζον ταχεῖ βήματι, ὅτε τὸ ὥρολόγιον τῆς πλησίον ἐκκλησίας ἐσήμανε τὴν ὥραν· ἅμα ἀκούσαντες τὸν πρῶτον κτύπον τοῦ ὥρολογίου ὃ τε Σάικς καὶ ἡ Νάνσυ ἔστησαν ἀμέσως καὶ ἠκροάσθησαν μετὰ προσοχῆς.

«Ὁκτῶ ἡ ὥρα, Μπίλ, εἶπεν ἡ Νάνσυ.

— Καὶ τί μοῦ τὸ λές; ἔχω καὶ ἐγὼ αὐτιά, ὑπέλαθε τραχέως ὁ Σάικς.

— Ἦθελα νὰ εἴξωρα ἂν ἔμπορὸν νὰ ἀκούσουν καὶ αὐτοὶ τὸ ῥωλόγι.

— Βέβαια ἔμπορουν, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς. «Ὅταν μὲ ἐτσουβάλασαν ἦσαν τὸ πανηγύρι τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, καὶ ἄκουα ὡς καὶ τῆς διαβολοφυρίκτραις τῶν παιδιῶν. Τὸ βράδυ ποῦ ἤμουνα κλεισμένος, μέσα εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν μοναξιά, καὶ ἄκουα τὸ σούσουρο καὶ τὸ κακὸ ποῦ ἐγινόνταν ἔξω, μοῦ ἤρχετο νὰ σπάσω τὸ κεφάλι μου εἰς τὰ σιδερικὰ τῆς πόρτας.

— Τὰ καυμένα τὰ παιδιὰ ! εἶπεν ἡ Νάνσυ, ἐστραμμένον ἔχουσα τὸ πρόσωπον πάντοτε πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ἤκούσθη ὁ ἦχος τοῦ ὥρολογίου. Τί κρῖμα, Μπίλ, τί καλὰ καὶ ὠμμορφα παιδιὰ !

— Νὰ, τί εἶναι αὐταῖς ἡ παλαιογυναῖκες, εἶπεν ὁ Μπίλ· ἐκεῖ ἔχουν πάντα τὸν νοῦν τους. Τί ὠμμορφα παιδιὰ ! Ἐ! ἂν δὲν ἀπέθαναν, δὲν εὐρίσκονται ὅμως καὶ εἰς καλλιτέραν θέσιν. Ἄς παύσῃ πλέον αὕτη ἡ ὀμιλία.»

Ἐφάνη δὲ συγχρόνως ὅτι κατέστειλε ζηλότυπὸν τινα ὁρμήν, καὶ σφίγγων ἰσχυρότερον τὴν χεῖρα τοῦ Ὀλιβερ, εἶπεν αὐτῷ νὰ προχωρήσῃ.

1. Ἐφυλάκισαν.

«Μίαν στιγμὴν, εἶπεν ἡ κόρη· ἂν ἦσο ἐσὺ μέσα, Μπίλ, καὶ ἔμελλε νὰ σε κρεμάσουν αὐριον τὸ πρῶτ' εἰς τὰ ὀκτῶ, δὲν θὰ ἐπερνοῦσα ἔτσι γρήγορα ἔξω ἀπὸ τὴν φυλακὴ σου· ὅσῳ ἤθελε ἂς ἐχινόιζε, καὶ τίποτε ἂν δὲν εἶχα νὰ σκεπάζω ταῖς πλάταις μου, θὰ ἐτριγυρνοῦσα ἀπ' ἔξω ὅσον ἔμπορὸν νὰ βαστάζω.

— Τί βγήκε; εἶπεν ὁ Σάικς ἀποτόμως· ἂν δὲν ἔμπορῶσες νὰ μοῦ προμηθεύσῃς μίαν λίμαν καὶ εἰκοσι πήχαις καλὸ σχοινί, καὶ πενήντα μίλια δρόμο ἔκανες καὶ βῆμα νὰ μὴν ἔβγαίνεις ἀπὸ τὸ σπῆτι σου, ὅλο τὸ ἴδιον θὰ ἦτανε δι' ἐμένα· ἔλα, δρόμο, καὶ ἂς μὴ μένωμεν ἐδῶ μίαν ὥραν διὰ νὰ λέμε κουραφέζαλα.»

Ἡ νεᾶνις ἐκάγχασε, διηυθέτησε τὸ σάλιόν της, καὶ ἐπανελάβον τὸν δρόμον των, ἀλλ' ὁ Ὀλιβερ ἠσθάνθη τρέμουσαν τὴν χεῖρα τῆς Νάνσυ· παρετήρησεν αὐτὴν ὅταν διήρχοντο πλησίον ἐνὸς φανοῦ φωταερίου, καὶ εἶδεν ὅτι ἦτο ὠχρὰ ὡς νεκρά.

Ἐβάδισαν ἐπὶ ἡμίσειαν ἔτι ὥραν, δι' ὁδὸν ἀκαθάρτων καὶ ἡκιστα συχναζομένων· καὶ αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι διαβάται οὓς συνήντων, ἐφαίνοντο κατέχοντες ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν παραπλησίαν τῇ τοῦ κυρίου Σάικς· τέλος εἰσῆλθον εἰς ἀγυιάν τινα ρυπκρωτέραν τῶν λοιπῶν· ὁ κύων ἔτρεξε προπορευόμενος, ὡς εἰ κατελάμβανεν ὅτι πᾶσα προφύλαξις πλέον ἦτο περιττή, καὶ ἔστη πρὸ τῆς θύρας παλαιοπωλείου τινὸς, ὅπερ ἐφαίνετο ἀκατοίκητον· διότι ἡ οἰκία ἦν ἐτοιμόρροπος, καὶ πινάκιόν τι ἐπὶ τῆς θύρας, ὅπερ ἐφαίνετο καρφωμένον ἐκεῖ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀνήγγελεν ὅτι ἐνοικιάζεται.

«Ὁλα ἔπανε καλὰ,» εἶπεν ὁ Σάικς, ἀφ' οὗ πρῶτον ἔρριψε ἐταστικὸν βλέμμα πέριξ.

Ἡ Νάνσυ ἔχωσε τὴν χεῖρα ὑπὸ τὸ παραθυρόφυλλον, καὶ ὁ Ὀλιβερ ἤκουσε τὸν ἦχον κώδωνος. Ἐβάδισαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ περιέμειναν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ὑποκάτω ἐνὸς φανοῦ· ἤκουσαν συρόμενον μετὰ προσοχῆς ἓνα μοχλὸν καὶ ταῦτο χρόνως σχεδὸν ἡ θύρα ἀνέωχθη ἀθροῦτως. Χωρὶς πολλὰς διατυπώσεις, ὁ κύριος Σάικς ἤρπασε τὸ περίτρομον παιδίον ἐκ τοῦ περιλαίμιου, καὶ εἰσῆλθον πάντες εἰς τὴν οἰκίαν.

Ὁ διάδρομος ἦτο σκοτεινότητος, περιέμεινε δὲ ὁ εἰσαγαγὼν αὐτοὺς νὰ μοχλεύσῃ ἐκ νέου καὶ ὀχυρώσῃ δι' ἀλύσεων καὶ σιδηρῶν τὴν θύραν.

«Δὲν εἶναι κάνεις μέσα; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Ὁχι, ἀπεκρίνατο μία φωνή, ἣν ὁ Ὀλιβερ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγνώρισε.

— Οὔτε ὁ γέρος; προσέθηκεν ὁ κακοῦργος.

— Ὁ γέρος εἶναι, ἀπεκρίνατο ἡ φωνή, καὶ εἶχε καταιβασμένα ταῦτά· ποῦ σὰς περίμενε. Ἐαφνικὸ θὰ τοῦρθη ἀπὸ τῆς χαρᾶς, ἂν σὰς ἰδῇ !»

Τὸ ὕψος τῆς ἀπαντήσεως, ὡς καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ὀμιλοῦντος δὲν ἦσαν ἄγνωστα τῷ Ὀλιβερ·

ἀλλ' ἔνεκα τοῦ σκότους δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ αὐτόν.

«Φέξε μας, εἶπεν ὁ Σάικς· τί ἄλλοιῶς ἔμπορεῖ νὰ σπᾶσωμε τὸ σθέρο μας ἐδῶ, ἢ νὰ πατήσωμεν τὸν σκύλο, καὶ τότε ἄλλοι ἔς τὰ πόδια σας! περισσότερο δὲν σας λέγω.

— Περιμένετε μιὰ στιγμή καὶ θὰ φέρω φῶς,» ἀπεκρίνατο ἡ φωνή. Ἦκουσαν τὰ βήματά τινος ἀπομακρυνομένου καὶ μετὰ μικρὸν εἶδον ἐμφαινόμενον τὸν εὐγενέστατον κύριον Τζᾶκ Ντῶκινς, τὸν ἄλλως καλούμενον Ἀπαναλωδιᾶν, κρατοῦντα ἀνημμένον ἀλειμματοκήριον ἐσφηνωμένον εἰς τὸ ἄκρον ἐσχισμένης ῥάβδου.

Ὁ νέος λωποδύτης ἐπλησίασε τὸ φῶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀλιβερ καὶ τῷ ἐμόρφασε χλευαστικῶς, ἀνανεῶν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν γνωριμίαν των. Εἶτα ἔνευσε νὰ τον ἀκολουθήσωσι, διήλθον διὰ τοῦ μαγειρείου, ὅπερ μόνον τοὺς τέσσαρας τοίχους καὶ οὐδὲν σκευὸς εἶχε, καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν χαμηλοῦ τινος καὶ ὑγροῦ δωματίου, βλέποντος εἰς μικρὰν βορβορώδη ἀυλήν. Ἀπλετοὶ γέλωτες ἐξερράγησαν τότε.

«ὦ! ὦ! ὦ! τί μούρη! ἀνεκραύγαsen ὁ κύρ Μπέιτς γελῶν ἄπλετον. Νὰ τοι! ἄ, νὰ τοι! Μὰ δὲν τὸν τηρᾷς, Φέιγγιν! μὰ δὲν βλέπετε τί καταισθαζόμενα μούτρα. Δὲν βαστῶ. Θὰ πεθάνω ἔς τὰ γέλοια. Πιάστε με, θὰ σκάσω.»

Ἡ φαιδρότης τοῦ κύρ Μπέιτς ὑπερέβη πλέον πᾶν ὅριον· ἐκυλίσθη εἰς τὸ πάτωμα, κινῶν σπασμωδικῶς τοὺς πόδας καὶ ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα λεπτὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ μετριάσῃ τὴν παραφορὰν αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους ἠνωρθώθη, ἥρπασε τὸ φῶς ὅπερ ἐκράτει ὁ Ἀπαναλωδιᾶς, καὶ πλησιάσας τὸν Ὀλιβερ παρετήρησεν αὐτὸν ἐταστικῶς ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν, ἐν ᾧ συγχρόνως ὁ Ἰουδαῖος, ἐκβαλὼν τὸν σκουφόν του ἐχαιρέτα εὐσεβᾶτως καὶ ἐπανειλημμένως τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον τὰ εἶχε χάσει. Ὁ δὲ Ἀπαναλωδιᾶς, ὅστις ἐν τῇ κουτοπονηρίᾳ του δὲν ἐσκοτίζετο νὰ γελά καὶ περιπαίζῃ ὅταν εὕρισκε περίστασιν νὰ ἐξασκῇ τὴν τέχνην του, ἤρῳνα τὰ θυλάκια τοῦ Ὀλιβερ μετὰ μεγίστης προσοχῆς.

«Γιὰ ἰδὲς λοιπὸν, Φέιγγιν, γιὰ ἰδὲς πῶς εἶναι στολισμένος ὁ ἀν' αὐτὸν! εἶπεν ὁ Μπέιτς τόσῳ πολὺ πλησιάζων τὸ φῶς εἰς τὸ καινουργῆς ἔνδυμα τοῦ Ὀλιβερ ὥστε παρ' ὀλίγον ἐκαίετο· καλὲ δὲν τηρᾷς. Τόσχα νοῦμερο πρῶτο, καὶ κόψιμο πρῶτης! Μωρὲ, σοῦ ἐγένινεν ἓνα τζόβινο!

— Χαίρω πολὺ διότι σὰς βλέπω εἰς τόσον ἐξαίρετον κατάστασιν, ἀγαπητέ μοι, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος μυκτηριστικῶς, προσκλίνων ἐδαφιαίως ὁ Ἀπαναλωδιᾶς θά σου δώσῃ ἄλλο φῶρεμα, ἀγαπητέ μοι, διὰ νὰ μὴ χαλάτῃ τὸ εορταστικὸν σας. Διατί νὰ μὴ μας γράψῃς, ἀγαπητέ μοι, διὰ νὰ μας προειδοποιήσῃς περὶ τοῦ ἐρχομοῦ σας; Θὰ ἐτοιμάζαμεν ὥραϊον συμπόσιον διὰ νὰ σας προσφέρωμεν.»

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Μπέιτς ἐπανέλαβε τοὺς καγχασμούς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Φέιγγιν ἱλαρύνθη ἡ φυσιογνωμία, καὶ ὁ Ἀπαναλωδιᾶς ἐμειδίασε. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος οὗτος ἀκριβῶς τότε ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ Ὀλιβερ τὸ πεντάλιρον τραπεζικὸν γραμματίον, οὐδεὶς δύναται νὰ ποφανθῇ ὁπότερον, ἢ ἐκρηγῇ τῆς χαρᾶς τοῦ Μπέιτς ἢ ἡ ἀνακάλυψις αὐτῇ προσέκαλεσαν τὸ μειδίᾱμά του.

«ὦ! ὦ! τί εἶν' αὐτό! ἠρώτησεν ὁ Σάικς προχωρῶν πρὸς τὸν Ἰουδαῖον, ὅστις ἡτοιμάζετο νὰ κρύψῃ εἰς τὸ θυλάκιόν του τὸ γραμματίον· αὐτὸ εἶναι ἰδικόν μου, Φέιγγιν.

— Ὅχι, ἀγαπητέ, ὅχι, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος. Ἰδικόν μου εἶναι, Μπίλ, εἶναι ἰδικόν μου.

— Ἄν τολμήσῃ κανεὶς νὰ εἰπῇ πῶς δὲν εἶναι ἰδικόν μου, ἐπανέλαβεν ὁ Σάικς, φορῶν τὸν πῖλόν του μὲ ἀποφασιστικὸν ἦθος, δηλαδὴ ἐμοῦ καὶ τῆς Νάνσυ, παίρνω τὸ παιδί ὅπως ἔχω.

Ὁ Ἑβραῖος ἐταράχθη, καὶ ὁ Ὀλιβερ ὁμοίως, ἂν καὶ δι' αἰτίαν ὅλως διάφορον· ἤλπιζεν ὅτι ἀποτέλεσμα τῆς ἐριδος θὰ ἦτο ἡ ἐλευθέρωσις αὐτοῦ.

«Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σάικς, θέλεις νὰ μου δώσῃς αὐτὸ, ναι ἢ ὄχι;

— Δὲν εἶναι καλὰ αὐτὰ τὰ πράγματα, Μπίλ· ἔ, Νάνσυ, καλὰ εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα; ἠρώτησεν ὁ Ἑβραῖος.

— Καλὰ ἢ κακὰ, ὑπέλαβεν ὁ Σάικς, νὰ μου δώσῃς αὐτὸ, σοῦ λέγω. Μὴ φαντάζεσαι πῶς ἡ Νάνσυ καὶ ἐγὼ ἄλλο καλλίτερο δὲν εἶχαμε νὰ κάμωμεν παρὰ νὰ κυνηγοῦμε παιδιὰ; Δός μου αὐτὸ, γεροκολασμένε, μούμια τοῦ διαβόλου, ἀκούς;»

Καὶ ἐν ᾧ τοιαύτας φιλικὰς παρακλήσεις ἀπῆλθον αὐτῷ, ὁ κύριος Σάικς ἥρπασε τὸ γραμματίον, ὅπερ ὁ Ἑβραῖος ἐκράτει διὰ τοῦ δείκτου καὶ τοῦ ἀντίχειρος· εἶτα βλέπων ψυχρῶς ὑπὸ δρα τὸν Φέιγγιν, ἐδίπλωσεν εἰς δέκα τὸ γραμματίον καὶ τὸ περιέκλεισεν εἰς κόμβον τοῦ λαιμοδέτου του.

«Αὐτὸ εἶναι διὰ τὸν κόπον μας, εἶπεν ὁ Σάικς, καὶ δὲν πληρώνει μάλιστα οὔτε τὸν ῥιζὸν κόπον μας· σὺ πάλιν κράτησε τὰ βιβλία, ἂν εὐχαριστήσῃς εἰς τὸ διάβασμα, ἄλλοιῶς πώλησέ τα.

— Πολὺ ὥραϊα εἶναι, εἶπεν ὁ Τσάρλυ Μπέιτς, προσποιούμενος ὅτι ἀναγινώσκει ἐν τῶν βιβλίων. Τί καλὰ πράγματα γράφει! ἔ, Ὀλιβερ;» Καὶ βλέπων τὴν θλιβεράν τούτου ὄψιν, ὁ κύρ Μπέιτς, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ προτέρημα νὰ μὴ ἀφίνῃ ἀπαρητήρητον πᾶν τὸ κομικόν, ἐξερράγη εἰς νέαν ἀκράτητον παραφορὰν ἱλαρότητος, θορυβωδεσέραν τῆς πρώτης.

«Εἶναι τοῦ γέροντος κυρίου, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ, τείνων τὰς χεῖρας· τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ γενναίου γέροντος, ὅστις μὲ ἐπῆρεν εἰς τὸ σπῖτιν του καὶ μὲ περιεποιήθη ὅταν ἤμην ἐτοιμοθάνατος· στεί-

λατέ του τα ὀπίσω, σὰς καθικετεύω· στείλατέ του ὀπίσω τὰ βιβλία καὶ τὰ χρήματα, καὶ κρατήσετέ με ἐμὲ ὅλην μου τὴν ζωὴν ἐδῶ! σὰς παρακαλῶ θερμῶς, στείλατέ του τα ὀπίσω. Θὰ νομίση πῶς τὰ ἔκλεψα! Ἡ γραῖα κυρία καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου τόσῳ καλοὶ μοῦ ἐφάνησαν θὰ πιστεύσουν πῶς εἶμαι κλέπτης· ὦ! λυπηθῆτέ με καὶ στείλατέ τα ὀπίσω!»

Καὶ ταῦτα λέγων μετὰ τῆς δυνάμεως, ἦν σφοδρὰ λύπη παρέχει, ὁ Ὀλιβερ ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἑβραίου, συνάπτων τὰς χεῖρας ἐν ἀπογνώσει.

«Ἐχει δίκαιον τὸ παιδί, παρετήρησεν ὁ Ἑβραῖος βλέπων περὶ αὐτὸν εὐήθως καὶ συνοφροῦντος ὅσον ἡδύνατο. Ἐχεις δίκαιον, Ὀλιβερ, ἔχεις δίκαιον. Θὰ νομίσουν πῶς εἶσαι κλέπτης· ἂ! ἂ! προσέθηκε τρίβων τὰς χεῖρας· θαυμάσια πηγαίνει τὸ πρᾶγμα, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλπίσωμεν καλλίτερα.

— Βέβαια, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς· τὸ ἐσκέφθην αὐτὸ, ὅταν τὸν εἶδα νὰ ἐμβαίνει εἰς τὸ Κλάρ-κενγουελλ, καὶ νὰ κρατῇ βιβλία. Εἶναι ἀπλούστατον, θὰ ἦναι χωρὶς ἄλλο πολὺ καλοὶ ἄνθρωποι, διότι ἄλλοιως δὲν θὰ τον ἔπαιρνον εἰς τὸ σπίτι των. Δὲν θὰ τον γυρέσουν, διὰ νὰ μὴν ἀναγκασθοῦν νὰ τον χώσουν ἔς τὸ φρέσκο· τὸν ἔχομεν λοιπὸν τώρα μὲ μεγάλην ἀσφάλειαν.»

Κατὰ τὸν διάλογον τοῦτον ὁ Ὀλιβερ ἐθεώρει ἀλληλοδιαδόχως τὸν Φέιγγιν καὶ τὸν Σάικς ἐκθαμβος καὶ ὡς μὴ ἔχων συνείδησιν τῶν περὶ αὐτὸν γινομένων. Ἀλλ' εἰς τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Σάικς ἠνωρθώθη αἴφνης, ὤρμησεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ ἔξω τοῦ δωματίου καὶ ἐκράξεν εἰς βοήθειαν τόσῳ δυνατῶς, ὥστε ἐπανελάθον τὴν ἡχὴ τῶν φωνῶν αὐτοῦ καὶ οἱ καταρρέοντες τοῦχοι τῆς παλαιᾶς οἰκίας.

«Μὴ ἀφίνης τὸν σκύλον σου νὰ ἔβγῃ, Μπίλ! ἀνεκραύγασεν ἡ Νάνσυ ῥιπτομένη εἰς τὴν θύραν καὶ κλειούσα αὐτήν, ὅταν ἐξῆλθον ὁ Ἑβραῖος καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οἵτινες ὤρμησαν πρὸς καταδιώξιν τοῦ Ὀλιβερ· μὴ ἀφίνης νὰ ἔβγῃ ὁ σκύλος σου· θὰ κατακομματιάσῃ τὸ παιδί.

— Καὶ θὰ κάμῃ πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Σάικς, προσπαθῶν νὰπαλλαγῇ τῶν περιπτύξεων τῆς κόρης. Ἀφες με ἡ σοῦ ἔσπασα τὸ κεφάλι εἰς τὸν τοῖχον!

— Μοῦ εἶναι ἀδιάφορον, Μπίλ, δὲν με μέλει καθόλου, ἐκραύγασεν ἡ νεᾶνις καρτερικῶς παλαίονσα πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκείνον· ὁ σκύλος δὲν θὰ ξεσχίσῃ τὸ παιδί, ἢ θὰ σκοτώσῃς πρῶτην ἐμέ.

— Θὰ ἰδῇς! εἶπεν ὁ Σάικς, τρίζων τοὺς ὁδόντας. Φεῦγα ἀπ' ἐκεῖ, ἢ σ' ἐτελείωσα!»

Καὶ ὁ ἀλιτήριος ἐσφενδόνισε τὴν νεάνίδα εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ δωματίου... ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν ὁ Ἑβραῖος καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰσέρχοντο ἐπανάγοντες τὸν Ὀλιβερ.

«Ἐ! τί τρέχει; εἶπεν ὁ Ἑβραῖος.

— Νομίζω πῶς τὸ κορίτσι ἐτρελάθη, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς ἀγρίως.

— Ὅχι, δὲν εἶμαι τρελὴ, εἶπεν ἡ Νάνσυ ὠχρὰ καὶ ἀσθμαίνουσα. Δὲν εἶμαι τρελὴ, Φέιγγιν, νὰ ἦσαι βέβαιος.

— Τότε λοιπὸν σιώπαινε! εἶπεν ὁ Ἑβραῖος ἀπειλητικῶς.

— Ὅχι, δὲν θὰ σιωπήσω! ὑπέλαβεν ἡ Νάνσυ δυνατότερα. Νὰ ἰδοῦμε, τί θὰ εἰπῇτε εἰς αὐτό.»

Ὁ Ἰουδαῖος ἐγνώριζεν ἀρκούντως τὸν χαρακτῆρα τῆς Νάνσυ καὶ τὰς γυναικείας ιδιοτροπίας, ὥστε κατενόησεν ὅτι δὲν ἦτο συνετὸν νὰ παρατείνῃ τὴν λογομαχίαν. Διὰ νὰ περισπάσῃ τὴν προσοχὴν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου, ἐστράφη πρὸς τὸν Ὀλιβερ.

«Ἦθελες λοιπὸν νὰ φύγῃς, φίλε μου;» τῷ εἶπε λαμβάνων ἐκ τινος γωνίας χονδρὴν καὶ ὀζώδη ῥάβδον.

Ὁ Ὀλιβερ δὲν ἀπεκρίθη, παρετήρει ὁμῶς πάσας τὰς κινήσεις τοῦ Ἰουδαίου, ἡ δὲ καρδιά του ἐπάλλετο σφοδρῶς.

«Ἐκραξες βοήθεια, ἤθελες νὰ φέρῃς ἐδῶ τὴν ἀστυνομίαν, ἔ; ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰουδαῖος χλευαστικῶς γελᾶσας καὶ λαβὼν τὸ παιδίον ἐκ τῆς χειρός. Θὰ σοῦ τὴν κόψωμεν αὐτὴν τὴν ὄρεξιν, ἀγῶρί μου!»

Καὶ ὁ Ἰουδαῖος κατήνεγκε βαρὺ κτύπημα τῆς ῥάβδου κατὰ τῶν ὤμων τοῦ Ὀλιβερ καὶ ὕψου τὴν χεῖρα ὅπως ἐξακολούθησεν, ὅτε ἡ νεᾶνις ὤρμησε κατ' αὐτοῦ, καὶ τῷ ἀπέσπασε τὴν ῥάβδον, ἣν ἐρρίψεν εἰς τὸ πῦρ τῆς ἐστίας μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε ἀνηρμμένοι ἄνθρωκες ἐσκορπίσθησαν ἐν τῷ δωματίῳ.

«Δὲν ἀνέχομαι παρόμοιον πρᾶγμα, Φέιγγιν, ἀνεκραύγασεν ἡ Νάνσυ. Ἀνεύρατε τὸ παιδί· τί περισσότερον θέλετε; Ἀφήσατέ το ἥσυχον, εἰ δ' ἄλλως θὰ σας φτιάσω κάμμιὰ, ὅπου νὰ με κρεμάσουν προτοῦ ἔλθῃ ἡ ὥρα μου.»

Τὰς ἀπειλὰς ταύτας ἔλεγεν ἡ νεᾶνις καὶ ἐκτύπα διὰ τοῦ ποδὸς τὸ πάτωμα· ὠχρὰ ἐξ ὀργῆς, δάκνουσα τὰ χεῖλη καὶ συναγούσα τὰς πυγμὰς, παρετήρει ὅτε μὲν τὸν Ἑβραῖον, ὅτε δὲ τὸν Σάικς.

«Ἐλα, Νάνσυ! εἶπεν ὁ Ἑβραῖος μετὰ φωνῆς προτεράς, μετὰ τινος στιγμᾶς σιγῆς, καθ' ἃς μετὰ τοῦ Σάικς ἀντήλλαξαν βλέμματα θάμβος καὶ ἀνησυχίας προδίδοντα· εἰσαι... ἀπόψε... θαυμασιωτέρα ἀπὸ ἄλλοτε· ἔ! ἔ! ἀγαπητὴ, παριστάνεις θεῖα τὴν κομωδίαν.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ἡ κόρη· προσέχευε ὁμῶς μήπως τὴν παραστήσῃ καλλίτερα ἀπ' ὅσον ἐλπίζετε. Καὶ δὲν θὰ σε εὐχαριστήσῃ αὐτὸ πολὺ, Φέιγγιν. Ὡστε ἔχετε το ἔς τὸ νοῦν σας, καὶ μὴ παραπονηθῆτε πῶς δὲν σὰς τὸ εἶπα.»

Ὅταν γυνὴ τις ὀργισθῇ μέχρι παραφορᾶς, καὶ μάλιστα γυνὴ ἐξαγριωθεῖσα ἐκ τῆς δυστυ-

χίας καὶ τοῦ ἀπελπισμοῦ, δύναται νὰ φθάσῃ εἰς σημεῖον, εἰς ὃ ὀλίγιστοι ἄνδρες τολμῶσι νὰ τὴν ἐξωθήσωσιν. Ὁ Ἰουδαῖος κατενόησεν ὅτι ἀνωφελὲς θὰ ἐξηκολούθει ὑποκρινόμενος ὅτι ἐκλαμβάνει δῆθεν τὴν ὁργὴν τῆς Νάνσυ ὡς στιγμιαίαν ἰδιοτροπίαν, καὶ ὀπισθοδρομήσας βήματα τινα ἀκουσίως, ἔρριψε πρὸς τὸν Σάικς πλάγιον βλέμμα, δειλὸν ἅμα καὶ ἱκετευτικόν, ὑποδεικνύς τρόπον τινὰ ὅτι διὰ πολλοὺς λόγους αὐτῷ ἀπέκειτο ἡ ἐξακολούθησις τοῦ διαλόγου.

Ὁ κύριος Σάικς κατενόησε τὴν σιωπηλὴν ταύτην πρόσκλησιν, καὶ αἰσθανόμενος ἴσως ὅτι συμφέρον διὰ τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ ὑπερηφανίαν καὶ τὴν ἐπιρροὴν ἦτο νὰ συνέλθῃ πάραυτα εἰς ἑαυτὴν ἡ Νάνσυ, ἐξηρεῖζατο τοῦλάχιστον δύο ἢ τρεῖς ὥδεκάδας καταρῶν, βλασφημιῶν καὶ ἀπειλῶν, ὧν ἡ ταχύτης καὶ ἡ ποικιλία μεγίστην περιεποιοῦν τιμὴν εἰς τὸ ἐφευρετικὸν αὐτοῦ πνεῦμα. Ἐπειδὴ ὅμως πάντα ταῦτα οὐδὲν ἀποτελεσματικὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὁργῆς του, προσέτρεξεν εἰς συντελεστικώτερα ἐπιχειρήματα.

«Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ αὐτά,» ἀνεκράγασε, προστιθεὶς πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐρωτήσεώς του καὶ μίαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ συνηθεστάτην κατάρκην, κατὰ τοῦ καλλίστου τῶν κοσμοφύλων τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν χαρακτηριστικῶν, κατάρκην ἀσύνετον, ἥτις ἂν ἅπαξ ἐπὶ ἑκατοντακισχιλίων ἐπαναλήψεων αὐτῆς εἰσηκούετο ἐν τῷ οὐρανῷ, θὰ ἦτο κίνδυνος ἡ τυφλότης νὰ κατασχῇ ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν ἀσθένεια κοινωτέρα τοῦ πυρετοῦ. «Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ αὐτά; Νὰ με πάρουν χίλιοι διάβολοι! Δὲν εἰδεύρεις λοιπὸν ποία εἶσαι καὶ τί εἶσαι;

— Ὡ! ναι, μάλιστα, πολὺ καλὰ τὸ εἰξεύρω, ὑπολαβούσα εἶπεν ἡ νεῆνι μετὰ νευρικοῦ γέλωτος, κινουῦσα τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιὰ καὶ ὑπὸ ἐπίπλαστον ἀδιαφορίαν προσπαθοῦσα νὰ κρύψῃ, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς, τὴν συγκίνησιν αὐτῆς.

— Λοιπὸν τότε, κάθησε ἡσυχῇ, προσέθηκεν ὁ Σάικς βρυχώμενος, ὡς συνείθιζε νὰ κάμνῃ ὅταν ἀπηυθύνετο πρὸς τὸν σκύλον του· εἰδ' ἄλλως, θὰ σε κάμω ἐγὼ νὰ καθήσῃς ἡσυχῇ διὰ πολὺν καιρὸν!»

Ἀλλ' ἡ νέα ἐπανέλαβε τὸν γέλωτά της καὶ μετὰ πλείονος ἀδιαφορίας ἢ προτοῦ· εἶτα, ἐκτοξεύσασα λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ Σάικς, ἀπεστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔδραξε μέχρις αἵματος τὰ χεῖλη.

«Πόσον καλὰ σοῦ ταιριάζει, ὑπέλαθεν ὁ Σάικς βλέπων αὐτὴν περιφρονητικῶς, νὰ κάμνῃς τὴν εὐσπλαγγνικὴν καὶ τὴν μεγαλόφυχην. Θὰ καζαντήσῃ αὐτὸ τὸ παιδί καθὼς τὸ λές, ἂν πιάσῃ σένα φίλην.

— Ναι, εἶμαι φίλην σου! ἀνεκράγασεν ἡ κόρη μετὰ θυμοῦ· καὶ τώρα θὰ προτιμοῦσα νὰ πέσω

Ξερῇ εἰς τὸν δρόμον, ἢ νὰ εὗρεθῶ εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν, ὅπου ἐπεράσαμεν πλησίον ἀπόψε, παρὰ ὅπου συνετέλεσα νὰ σύρωμεν ἐδῶ αὐτὸ τὸ παιδί. Ἀπὸ σήμερα καὶ ἔπειτα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ κλέπτῃς, ληστῆς, κακοῦργος! καὶ πρέπει δι' αὐτὸ ἐκεῖνος ὁ ἐλεεινὸς ὁ Ἑβραῖος νὰ το σκοτώσῃς τὸ ξύλλο;

— Ἐλα, ἔλα, Σάικς, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος κάπως ἐπιτιμητικῶς, δεικνύων αὐτῷ τοὺς νεαροὺς λαποδύτας, οἵτινες ἠκροῶντο μετὰ μεγίστης προσοχῆς τὸν διάλογον· ἡσύχαζε, Μπὶλ' μὴ μαλώνετε, πρέπει νὰ τα φτιάσετε.

— Νὰ τα φτιάσωμεν! ἀνεκράγασεν ἡ Νάνσυ ἄπελπις. Γεροκακοῦργε! Δὲν εἶχα οὐδὲ τὴν ἡμισὴν ἡλικίαν αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ καὶ μὲ ἔβαλλες νὰ κλέπτω διὰ σέ! Εἶναι δώδεκα χρόνια τώρα ὅπου κάμνω τὴν ἴδια δουλειά, καὶ πάντοτε διὰ σέ! Ἀλήθεια εἶναι ἡ ὄχι; εἰπέ το, ἀλήθεια;

— Καλὰ, καλὰ, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος προσπαθὼν νὰ καταπραῦνῃ τὴν Νάνσυ· ἀλλὰ μὲ αὐτὴν τὴν δουλειά βγάνεις καὶ σὺ τὸ ψωμί σου· μὲ αὐτὴν ζῇς.

— Μὲ αὐτὴν ζῶ! ἀπεκρίνατο μετὰ σφοδρότητος αὕτη· βέβαια, αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ μου, ὅπως καὶ σπῖτι μου εἶναι οἱ δρόμοι, εἴτε κρύο κάμνει, εἴτε βροχὴ, εἴτε λάσπη! Καὶ σὺ εἶσαι, ἄθλιε! σὺ, ὅπου μὲ ἔφερες εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, καὶ θὰ με κρατῇς εἰς αὐτὸ ἡμέραν καὶ νύκτα ἕως οὗ ἀποθάνω.

— Θὰ σου συμβῇ χειρότερον ἀπὸ αὐτό! εἶπεν ὁ Ἑβραῖος θυμώσας ἐκ τῶν μομφῶν αὐτῆς· χειρότερον ἀπὸ αὐτά, ἀκούεις, ἂν μίαν λέξιν εἰπῇς ἀκόμη.»

Ἐκείνη ἐσιώπησε, ἀλλ' ἐν τῇ ὁργῇ αὐτῆς ἐτίλλε τὴν κόμην καὶ ἐξέσχιζε τὰ ἐνδύματά της. Ὁρμήσε κατὰ τοῦ Ἑβραίου καὶ θὰ τῷ κατέλιπε ἀναμφιβόλως ἀνεξάλειπτα ἱχνη τῆς ἐκδικήσεώς της, ἂν μὴ παρεμβὰς ἐν καιρῷ ὁ Σάικς τὴν συνελάμβανεν ἐκ τῶν χειρῶν· κατέβαλεν ἀνωφελεῖς τινὰς προσπαθείας ὅπως ἀποσπασθῇ καὶ ἐλιποθύμησε.

«Τὸ καλλίτερον ἦτο αὐτὸ, εἶπεν ὁ Σάικς, ἀποθέτων αὐτὴν κατὰ γῆς εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου. Εἶναι φοβερὰ χεροδύναμη ὅταν κουρδισθῇ ἔτσι.»

Ὁ Ἑβραῖος ἐσπόγγισε τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ ἐμερίδιασε· ἡσθάνθη ἀνακούφισιν ἰδὼν ὅτι ἐτελείωσεν ἡ σκηνὴ αὕτη· ἀλλ' οὔτε αὐτὸς, οὔτε ὁ Σάικς, οὔτε οἱ νέοι κλέπται ἐφάνησαν ἀποδόντες μείζονα σημασίαν εἰς τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, ὅπερ ἐθεώρουν συνηθέστατον καὶ φυσικὸν εἰς τὸ ἐπάγγελμά των.

«Ὁ διάβολος εἶναι νὰ ἔχῃ κἀνεὶς νὰ κάμῃ μὲ γυναῖκες, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, ἐπαναθεὶς τὴν ῥάβδον εἰς τὴν θέσιν της· ἀλλὰ εἶναι πολὺ πανοῦργοι, καὶ τίποτε δὲν θὰ ἡμπορούσαμεν νὰ

κατορθώσωμεν χωρίς αὐτάς. Τσάρλυ, 'πήγαινε νὰ βάλης τὸν 'Ολίβερ νὰ κοιμηθῇ.

— 'Υποθέτω πῶς δὲν θὰ φορέσῃ αὐριον τὰ καλά του βούχα' ἔ, Φέιγγιν; ἠρώτησεν ὁ Τσάρλυ Μπέιτς γελῶν.

— Μὴ φοβᾶσαι, »εἶπεν ὁ 'Εβραῖος γελῶν ἐπίσης.

Ὁ κύρ Μπέιτς, καταγοητευθεὶς προφανῶς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐντολῆς, ἔλαβε τὸ κηρίον καὶ ὠδήγησε τὸν 'Ολίβερ εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὅπου ὑπῆρχον δύο ἢ τρεῖς κλῖναι, ὅμοιαι μὲ ἐκεῖνας, ἐφ' ὧν ἄλλοτε ἐκοιμᾶτο ὁ 'Ολίβερ. Ἐκεῖ ὁ κύρ Μπέιτς, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐγέλασεν ἐξ ὅλης καρδίας, ἀπέδωκεν εἰς τὸν 'Ολίβερ τὰ βδελυρὰ ῥάκη, ἅτινα οὗτος εὐτυχῇ ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἀποβαλὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου Μπράουνλω. Ἡ τύχη τὰ ἔφερε, ὥστε ὁ Φέιγγιν νάναγνωρίσῃ ταῦτα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοράσαντος Ἰουδαίου, καὶ ἡ περίστασις αὕτη τὸν καθωδήγησεν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ 'Ολίβερ.

«Βγάλε τὰ γιορτινά σου, εἶπεν ὁ Τσάρλυ, θὰ τα δώσω εἰς τὸν Φέιγγιν διὰ νὰ τα φυλάξῃ. Ἄ, χά, χά! τί νόστιμο!»

Ὁ ταλαίπωρος 'Ολίβερ ὑπήκουσε, ἂν καὶ μετὰ πολλῆς δυσθυμίας· ὁ κύρ Μπέιτς ἐτύλιξε τὰ καινουργῇ ἐνδύματα, τὰ ἔλαβεν εἰς χεῖρας καὶ ἐξῆλθε. Κλειδῶσας δὲ τὴν θύραν ἀφῆκε τὸν 'Ολίβερ εἰς τὰ σκοτεινά.

Οἱ γέλωτες τοῦ Μπέιτς καὶ ἡ φωνὴ τῆς μὲς Μπέττυ, ἥτις ἦλθεν ἀκριβῶς εἰς τὴν ὥραν, ὅπως περιχύσῃ μὲ νερὰ τὴν λιποθυμήσαντα φίλην τῆς καὶ τὴν κάμῃ νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτήν, ἤρκουν διὰ νάφαιρέσωσι τὸν ὕπνον παντὸς ἄλλου, καὶ εὐτυχέστερου τοῦ 'Ολίβερ. Ἀλλὰ τὸ δυστυχὲς παιδίον ἦν ἐξηντλημένον ἐκ τῶν κόπων καὶ τῆς ἀσθενείας καὶ μετὰ μικρὸν ἐβυθίσθη εἰς ὕπνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ἡ κακὴ τύχη τοῦ 'Ολίβερ, πρὸς καταστροφὴν τῆς υπολήψεώς του, γέρει εἰς Λορδῆτον σπουδαῖόν τι υποκείμενον.

Συνήθειαι ἐπικρατεῖ εἰς τὰ θέατρα πᾶν καλὸν καὶ αἰμοχαρὲς ῥωμαντικὸν δρᾶμα νὰ περιέχῃ ἀναμιξὶ κωμικὰς καὶ τραγικὰς σκηνάς. Ἐνταῦθα παρουσιάζεται, ἐπὶ στρωμνῆς ἀχυρίνης κατακείμενος, ὁ ἥρωας κύπτει ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀλύσεων καὶ τῶν συμφορῶν του· εἶτα ἐν τῇ ἐπομένῃ σκηνῇ, ὁ πιστὸς αὐτοῦ ἱπποκόμος, τὴν τύχην τοῦ κυρίου του ἀγνοῶν, ἔρχεται ὅπως φαίνεται τὸ ἀκροατήριον διὰ κωμικοῦ ἔσματος. Ἐν ᾧ μετὰ συγκινήσεως βλέπομεν τὴν ἡρώϊδα εὐρισκομένην εἰς τὴν διάκρισιν ὑπερηφάνου καὶ σκληροῦ βαρῶνου, κινδυνεύουσαν νὰπολέσῃ τὴν τιμὴν ἢ τὴν ζωὴν, καὶ ἔλκουσαν ἐγχειρίδιον ὅπως σῶσῃ ἐκείνην ἀναλώμασι ταύτης· καθ' ἣν στιγμὴν κορυφοῦται τὸ ἐνδιαφέρον, ἀκούομεν συριγμὸν καὶ παραχοῆμα ἰδοὺ ἡμεῖς μεταβιβαζόμενοι εἰς τὴν μεγάλην τοῦ πύργου αἵθουσαν, ἐν ᾗ πολὺς ἀρχιτρίκλινος ἔδει εὐθύμως, ἐπαδόν-

των τῶν δουλοπαροίκων· ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἔχουσι νὰ κάμωσι, ἀπέρχονται ὅλοι ἐν ἔσμασι καὶ χοροῖς.

Αἱ τοιαῦται ἀλλαγαὶ τῆς σκηνῆς φαίνονται ἡμῖν γελοῖαι, ἀλλ' ὅμως οὐδόλως στεροῦνται ὑποστάσεως, ὥς φαίνεται ἡμῖν εὐθὺς ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἐν τῷ βίῳ συνηθέσταταί εἰσι τοιαῦται ἀντιθέσεις, καὶ συχνότατα βλέπομεν ἐδῶ μὲν ἔροτας, ἐκεῖ δὲ κλῖνην ἀγωνιῶντος, ὅτε μὲν θλίψιν καὶ πένθος, ὅτε δὲ χαρὰν καὶ ἡδονάς. Ἀλλὰ τότε ἀντὶ παθητικῶν θεατῶν ἡμεῖς αὐτοὶ ἐσμὲν καὶ ἡθοποιοὶ τῶν συμβαινόντων καὶ τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἡμῖν ὅλως ἀλλοῖον. Αἱ ἀπότομοι ἐκεῖναι μεταπτώσεις, αἱ ἀπροσδόκητοι ἐκρήξεις θυμοῦ ἢ δακρύων, μηδόλως ἐκπλήττουσαι ἡμᾶς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ κόσμου, φαίνονται ἡμῖν γελοῖαι καὶ παράλογοι, ὅταν ὡς ἀπλοὶ θεαταὶ παριστάμεθα ἐν τῷ θεάτρῳ.

Οὐ μόνον δὲ καθιερώθησαν αἱ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ τῆς σκηνῆς, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου, διὰ μακρὰς χρήσεως ἐν τοῖς βιβλίοις, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλῶν θεωροῦνται ἀπαραίτητοι πρὸς ἐνδειξιν συγγραφικῆς τέχνης. Ὑπάρχουσι μάλιστα κριτικοί, ἐκτιμῶντες τὴν ἱκανότητα τοῦ συγγραφέως, ἀναλόγως τῶν δυσχερειῶν ἃς ἐν τέλει ἐκάστω κεφαλαίῳ ἐπισωρεύει παρὰ τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ του δρῶντα πρόσωπα. Τὸ βραχὺ τοῦτο προοίμιον ἴσως φανῇ ἄσκοπον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ διείδῃ ὅτι διὰ τοῦ λεπτοῦ τούτου τρόπου ἠθέλησεν ὁ ἱστορικὸς νὰ ὑποδείξῃ αὐτῷ ὅτι σκοπεῖ νὰ τον ὀδηγήσῃ αὐθις εἰς τὴν γενέθλιον πόλιν τοῦ 'Ολίβερ, καὶ ἠθέλησε διὰ τούτου νὰποδείξῃ ὅτι τὸ ταξιεῖδιον δὲν εἶναι ἀδικαιολόγητον.

Πρῶταν τινὰ λίαν ἐνωρὶς ὁ κύριος Μπάμμπλ ἐξῆλθε τοῦ πτωχοκομείου καὶ μεγαλοπρεπεῖ βήματι διέβαινε τὴν μεγάλην δόδον. Ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ αὐτοῦ ἀπετυποῦτο ὡς συνήθως τὸ μεγαλεῖον, ἐν γένει δὲ ἀπῆστραπτεν ὅλος ἐκ τῆς αἴγλης καὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ κλητορικοῦ ἀξιώματος. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου ἐθόπευον χαριέντως τὸν τρίκωχον πῖλον καὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ. Τὸ βλέμμα του ἐνεῖχε βαθύτητα, τὸ δὲ ὑπερήφανον βῆμά του ἐμαρτύρει ὅτι σκέψεις σοβαραὶ, ὧν ἡ σπουδαιότης δὲν ἐπέτρεπε νάνακοινωθῶσιν εἰς ἕτερον, ἐπλήρουν τὸν κλητορικὸν του ἐγξέφαλον.

Ὁ κύριος Μπάμμπλ οὐδὲ κἂν ἐξράδυνε τὸ βῆμά του διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῶν μικροπύρων καὶ τῶν ἄλλων οἷτινες εὐσεβάστως προσηγόρευον αὐτὸν καθ' ὁδόν, μόλις δ' ἀπεκρίνετο εἰς τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτῶν διὰ ταχείας χειρονομίας. Ἐτῆρσεν δὲ τοιαύτην ἐπιβλητικὴν στάσιν μέχρις οὗ ἔφθασεν εἰς τὴν ἀγροικίαν, ἐν ᾗ ἡ κυρία Μᾶνν ἠγρύπνει μετ' ἐνοριακῆς μερίμνης ἐπὶ τῆς ἐμπεπιστευμένης αὐτῇ ἀγέλης τῶν πτωχῶν παιδιῶν.

«Εἰς τὸν διάβολον, ὁ κλητῆρας! εἶπεν ἡ κυρία Μάνν ἀκούσασα τὸν κρότον ὃν ἐποίει ὁ κύριος Μπάμμπλ, κρούων μετ' ἀνυπομονησίας τὴν θύραν τοῦ κήπου· χωρὶς ἄλλο αὐτὸς θὰ ἦναι ποῦ μᾶς ἔρχεται τόσῳ πρωΐ!—^Α! κύριε Μπάμμπλ, ἤμην βεβαία πῶς θὰ ἦσθε σεῖς! πόσῃ χαρὰν μοῦ κάμνετε. Ἐμβῆτε λοιπὸν, κύριε, σὰς παρκαλῶ!»

Αἱ πρώται φράσεις ἐλέχθησαν πρὸς τὴν Σουάνναν, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα ἀγαλλιᾶσθαι πρὸς τὸν κύριον Μπάμμπλ, ἐν ᾧ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἤνοιγε τὴν θύραν τοῦ κήπου καὶ εἰσῆγε τὸν κλητῆρα μετὰ προθυμίας καὶ σεβασμοῦ.

«Κυρία Μάνν, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ πίπτων νωχελῶς ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου, ἀντὶ νὰ καθήσῃ ἀποτόμως ὡς χυδαῖος ἄνθρωπος· καλημέρα, κυρία Μάνν.

— Καλημέρα σας, κύριε, εἶπεν ἡ κυρία Μάνν μετὰ χαρίεντος μειδιάματος. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἦσθε καλὰ εἰς τὴν ὑγίειάν σας, κύριε;

— Ἔτσι κ' ἔτσι, κυρία Μάνν, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Μπάμμπλ. Χρὶ! Ὁ ἐνοριακὸς βίος δὲν εἶναι ἐστρωμένος ἀπὸ τριαντάφυλλα.

— ^Α! κύριε Μπάμμπλ, κ' ἐγὼ τὸ 'ξέρω τί τραβᾷ κάνεις εἰς τὸν ἐνοριακὸν βίον!» ἀπεκρίνατο ἐκείνη.

Ἐὰν τὰ παιδιά τοῦ πτωχοκομείου ἤκουον τοὺς λόγους τούτους δὲν θὰ ἔλειπον νὰ τοὺς ἐπισφραγίσωσι διὰ τῶν ὀδυνῶν των.

«Ὁ ἐνοριακὸς βίος, κυρία, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, κτυπῶν διὰ τῆς ράβδου τὴν τράπεζαν, εἶναι βίος κοπιαστικὸς, ἀνήσυχος, τρικυμιώδης· ἀλλὰ εἰξεύρομεν πῶς ἡ τύχη ὅλων τῶν δημοσίων λειτουργῶν εἶναι νὰ εὐρίσκωνται πάντοτε ἐκτεθειμένοι εἰς διωγμούς.»

Ἡ κυρία Μάνν, καίτοι μὴ ἐννοήσασα καλῶς τί ἤθελε διὰ τούτου νὰ εἶπῃ ὁ κλητῆρ, ὤψωσεν ὅμως τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς συμπονοῦσα δῆθεν, καὶ ἐστέναξε.

«^Α! ἔχετε δίκαιον νὰ στενάζετε, κυρία Μάνν!» εἶπεν ὁ κλητῆρ.

Βλέπουσα ὅτι καλῶς ἐποίησε, ἡ κυρία Μάνν ἐξέπεμψε καὶ δεύτερον στεναγμόν, τὰ μέγιστα εὐχαριστήσαντα τὸν δημοσίον λειτουργόν, ὅστις καταστείλας χάριν μειδιάμα, παρετήρησε τὸν τρίκωχον πῖλόν του μετὰ μεγάλης σοβαρότητος καὶ εἶπε·

«Κυρία Μάνν, ἀνχωρῶ αὔριον διὰ Λονδίνον.

— Πῶς, κύριε Μπάμμπλ! εἶπεν ἐκείνη ὀπισθοχωροῦσα δύο βήματα.

— Ναί, κυρία, διὰ Λονδίνον, ἀπεκρίθη ὁ κλητῆρ. Ἀνχωρῶ μὲ τὸ λεωφορεῖον καὶ θὰ ἔχω μαζί μου δύο πτωχοὺς τοῦ καταστήματος. Ἐκάμαμεν αἴτησιν διὰ νὰ τοὺς τοποθετήσωμεν εἰς ἄλλο κατάστημα, καὶ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον μ' ἐπεφόρτισε, ἐμὲ, ἀκούετε, κυρία Μάνν, νὰ παρκαταθῶ εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Κλάρκεν-

γουελλ, ὅπου θὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις. Καὶ ἤθελα νὰ εἴξωρα, προσέθηκεν ἀνορθούμενος μετ' ἀξιοπρεπείας, πῶς τὸ δικαστήριον αὐτὸ θὰ τὰ βγάλῃ πέρα μ' ἐμὲ, ἂν δέν τοὺς σταίλῃ αὐτοὺς ὅπου χρειάζεται.

— ^Α! κύριε, Μπάμμπλ, μὴ εἴσθε τόσον αὐστηρὸς, εἶπε μειλιχίως ἡ κυρία Μάνν, προσπαθοῦσα νὰ καταπραῦνῃ τὸν κλητῆρα.

— Τὸ σφάλμα θὰ ἦναι ἰδικὸν των, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ· καὶ ἂν, δὲν τελειώσωσι τὴν ὑπόθεσιν καθὼς πρέπει, κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ των πρέπει νὰ ἔχουν παράπονα.»

Ὁ κύριος Μπάμμπλ εἶπε ταῦτα μετὰ τόνου τοσοῦτον ἀποφασιστικοῦ καὶ τοσοῦτον ἀπειλητικοῦ, ὥστε ἡ κυρία Μάνν ἐτρόμαξε.

«Καὶ θὰ 'πᾶτε μὲ τὸ λεωφορεῖον; εἶπεν αὕτη ἐπὶ τέλους. Ἐνόμιζα πῶς συνήθως τοὺς πτωχοὺς τοὺς ἐστελλαν μὲ τὸ κάρρο.

— Μάλιστα, κυρία Μάνν, ὅταν ἦναι ἀσθενεῖς, εἶπεν ὁ κλητῆρ· τοὺς βάλλομεν εἰς κάρρον ξέσκεπον, διότι ἂν ἦσαν εἰς ἄμαξαν κλειστήν θὰ τοὺς ἐβλαπτε τὸ ρεύμα τοῦ ἀέρος.

— ^Α! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Μάνν.

— Ἄλλ' αὐτοὺς τοὺς δύο ἕνεκα τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν δύο ἐταιριῶν τῶν λεωφορείων, ἡ μία ἐδέχθη νὰ τοὺς πάρῃ πολὺ εὐθηνά, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ. Εἶναι εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, καὶ ὑπελογίσαμεν πῶς τὰ ἐξοδα τῆς μεταφορᾶς θὰ κοστίσουν δύο λίρας στερλίνας ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἐξοδα τῆς κηδείας. . . ἂν κατορθώσωμεν, ἐννοεῖται, νὰ τοὺς φορτώσωμεν εἰς κάμμιαν ἄλλην ἐνορίαν. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι θὰ το κατορθώσωμεν, ἐκτὸς ἂν τοὺς καταβῇ εἰς τὸν νοὺν νὰποθάνουν εἰς τὸν δρόμον, διὰ νὰ μας κάμουν νὰ σκάσωμεν. Χά! χά!»

Καὶ ὁ κύριος Μπάμμπλ ἀνεκάγχασε· ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ τρικώχου πῖλου καὶ ἀμέσως ἀνέλαβε τὴν σοβαρότητά του.

«Μὴ ἀμελῶμεν ὅμως τὰς ὑποθέσεις μας, κυρία, εἶπεν ὁ κλητῆρ. Ἐδῶ εἶναι ἡ μηνιαία ἀντιμισθία, τὴν ὁποίαν σὰς δίδει ἡ ἐνορία.»

Ὁ κύριος Μπάμμπλ ἐξήγαγε τοῦ χαρτοφυλακίου του ἀργυρὰ τινὰ νομίσματα διπλωμένα ἐν τὸς χαρτίον, καὶ ἐζήτησεν ἀποδεῖξιν παραλαβῆς, ἣν ἡ κυρία Μάνν ἔγραψεν ἀμέσως.

«Εἶναι ὀρνηθοκαλίσματα, εἶπε, ἀλλ' ὅμως εἶναι ἐν τάξει. Εὐχαριστῶ, κύριε Μπάμμπλ, σὰς εἶμαι πολὺ ὑπόχρεως, κύριε.»

Εἰς τὰς περιποιησεις καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς κυρίας Μάνν, ὁ ἐνοριακὸς κλητῆρ ἀπήντησεν ἀξιοπρεπῶς δι' ἐλαφροῦς κινήσεως τῆς κεφαλῆς. Κατόπιν ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῶν παιδίων.

«Νὰ τα χαρῶ ἐγὼ τὰ ἀγγελουδία μου! εἶπεν ἡ κυρία Μάνν μετὰ φωνῆς συγκινημένης. Εἶναι ἐξαίρετα εἰς τὴν ὑγίειάν των, ἐκτὸς δύο ὅπου ἀπέθαναν τὴν περασμένην ἐβδομάδα, καὶ

τοῦ μικροῦ Δίκ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄρρωστος.
— Δὲν ἔγινε καλλίτερα; » ἠρώτησεν ὁ κλη-
τῆρ.

Ἡ κυρία Μάνν ἐκίνησεν ἀρνητικῶς τὴν κε-
φαλὴν.

«Εἶναι παιδί μὲ πολὺ κακὰς διαθέσεις, ἔχει
φύσιν κακὴν, χαρακτῆρα ἀνυπότακτον, προσέ-
θηκεν ὁ κλητῆρ ὀργίλως. Ποῦ εἶναι;

— Ὑπγαίνω νὰ σᾶς τον φέρω ἀμέσως, κύριε,
ἀπεκρίνατο ἡ κυρία Μάνν. Δίκ! Δίκ! ἔλα γρή-
γορα.»

Εὐρουῖσα τὸ παιδίον, ἔθηκε τὸ πρόσωπόν του
ὕπὸ τὴν ἀντλίαν, τὸ κατέβρεξεν ἀφειδῶς, εἶτα
δὲ σπογγίσασα αὐτὸ, τὸ παρούσασε πρὸ τοῦ ἀ-
γερώχου κυρίου Μπάμμπλ.

Τὸ παιδίον ἦτο ὠχρὸν καὶ κάτισχον· αἱ πα-
ρεαὶ του ἦσαν κοῖλαι, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ του με-
γάλοι καὶ λάμποντες. Ἡ ἐλεεινὴ ἐνορίακὴ στο-
λὴ, τὸ ἐπίσημον ἐκεῖνο τῆς δυστυχίας ἐνδυμα,
ἐκυμάτιζε ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου σώματός του, τὰ
δὲ μέλη αὐτοῦ ἦσαν ῥικνὰ ὡς γέροντος.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ ταλαίπωρον παιδίον, ὅπερ
τρέμον ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ κυρίου Μπάμμπλ δὲν ἐ-
τόλμα νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐφοβεῖτο
νὰ κούσῃ τὴν φωνὴν τοῦ κλητῆρος.

«Δὲν σηκώνῃς τὰ ῥάτια σου νὰ ἰδῇς τὸν κύ-
ριον, στραβοκέφαλε; » εἶπεν ἡ κυρία Μάνν.

Τὸ παιδίον ἤγειρε δειλῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ του συνήντησαν τοὺς τοῦ κυρίου
Μπάμμπλ.

«Λοιπὸν, παιδί τῆς ἐνορίας, εἰς τί δυνάμεθα
νὰ σᾶς ὑπηρετήσωμεν; ἠρώτησεν ὁ κύριος
Μπάμμπλ, ὅστις ἔκρινε κατὰλληλοννὰ ὁμιλήσῃ μὲ
τρόπον μυκτηριστικόν.

— Τίποτε, σὲρ, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνο διὰ φωνῆς
ὕποτρομούσης.

— Τὸ πιστεύω καὶ ἐγὼ, εἶπεν ἡ κυρία Μάνν,
ἀφ' οὗ πρῶτον ἐγέλασεν ἐξ ὅλης καρδίας διὰ
τὴν εὐφραν τοῦ κλητῆρος. Δὲν ἔχεις βέβαια ἀ-
νάγκην ἀπὸ τίποτε, νομίζω.

— Ἦθελα μόνον... ἐφέλλισε τὸ παιδίον.

— Πῶς! ὑπέλαθεν ἡ γυνὴ· μήπως θὰ εἰπῇς
πῶς στερεῖσαι τίποτε, παληόπαιδο;

— Μίαν στιγμὴν, κυρία Μάνν, μίαν στιγμὴν!
εἶπεν ὁ κλητῆρ, ὑψὼν τὴν χεῖρα ἐπιτακτικῶς.
Τί ζητεῖτε, κύριε;

— Ἦθελα, ἐφέλλισε τὸ παιδίον, νὰ λάβῃ
κάνεις τὸν κόπον νὰ μου γράψῃ ὀλίγας λέξεις
εἰς ἓνα κομμάτι χαρτὶ, νὰ το διπλώσῃ, νὰ το
σφραγίσῃ καὶ νὰ το φυλάξῃ, ὅταν ἐμένα μὲ χῶ-
σουν εἰς τὴν γῆν.

— Τί ἐννοεῖς μὲ αὐτὰ τὸ παιδί; ἀνεφώνησεν
ὁ κύριος Μπάμμπλ, ἐφ' οὗ ὁ ἱκετευτικὸς τόνος
τῆς φωνῆς τοῦ πάσχοντος παιδίου ἐνεποίησεν
ἐντύπωσιν τινα, καὶ τοι ἀπεσκληρυμένον εἰς
τοιαῦτα θεάματα. Τί θέλετε νὰ εἰπῇτε, κύριε;

— Ἦθελα, ἐπανελάβε τὸ παιδίον, νὰ φρίσω ὁ-

λίγους φιλικούς λόγους εἰς τὸν καυμένον τὸν Ὀ-
λιβερ Τουίστ, καὶ νὰ μάθῃ πόσον ἔκλαυσα, ὅ-
ταν ἐσυλλογιζόμην πῶς ἐγύριζε τῆς σκοτειναῖς
νύκταις χωρὶς νὰ εἰξέυρῃ ποῦ, καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ
κάνένα νὰ τον βοηθήσῃ... Καὶ ἤθελα νὰ του
εἰπῶ, προσέθηκε τὸ παιδίον ἱκετευτικῶς συνά-
πτον τὰς μικρὰς τοῦ χεῖρας, καὶ πῶς εἶμαι πολὺ
εὐχαριστημένος ποῦ ἔπεθαίνω μικρός. Διότι ἔ-
σως, ἂν ἐζοῦσα περισσότερον, ἡ ἀδελφοῦλά μου,
ὅπου εἶναι εἰς τὸν οὐρανόν, ἔμπορούσε νὰ με λη-
σμονήσῃ καὶ δὲν θὰ μ' ἐγνώριζε. Καλλίτερα εἶ-
ναι νὰ νταμώσωμεν γρήγορα ἐκεῖ ἐπάνω.»

Ὁ κύριος Μπάμμπλ παρετήρησεν ἔκθαμβος
τὸν μικρὸν ῥήτορα ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ἐνύχων
καὶ εἶπε πρὸς τὴν κυρίαν Μάνν.

«Ὅλοι ἀπὸ τὸ ἴδιο καλοῦπι ἐβγήκαν· ἐκεῖ-
νος ὁ κακορρίζικος ὁ Ὀλιβερ τοὺς ἐχάλασεν ὅ-
λους.

— Δὲν εἶναι ἀμφιβολία, σὲρ, εἶπεν ἡ κυρία
Μάνν, ὑψοῦσα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν καὶ
βλέπουσα ὑπόδρα τὸν Δίκ. Ποτέ μου δὲν εἶδα
παληόπαιδο τόσο κακορρίζικο!

— Πάρετέ τον, κυρία! εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ
ἐπιτακτικῶς· εἶμαι ἀναγκασμένος, κυρία, νὰ ἐκ-
θέσω ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον.

— Ἐλπίζω πῶς οἱ κύριοι θὰ παραδεχθῶσιν
ὅτι ἐγὼ δὲν πταίω δι' αὐτὰ, εἶπεν ἡ κυρία Μάνν
κλαυθμυρίζουσα.

— Ἦσυχάσατε, κυρία, θὰ τοὺς βάλω ἀκρι-
βῶς εἰς τὴν οὐσίαν τῆς υποθέσεως, εἶπεν ὁ κύ-
ριος Μπάμμπλ μετ' ἐμφάσεως. Ἐλα, πάρετε τὸ
παιδί· μοῦ κἀννει κακὸν νὰ το βλέπω.»

Ὁ Δίκ ἀπήχθη παρεῦθς καὶ ἐκλειδώθη εἰς
τὸ ὑπόγειον· μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ κύριος
Μπάμμπλ ἐξῆλθεν ὅπως ἐτοιμασθῇ διὰ τὸ τα-
ξειδίον.

Τὴν πρῶταν τῆς ἐπαύριον ὁ κύριος Μπάμμπλ,
ἀφ' οὗ πρῶτον ἀντικατέστησε τὸν τρίκωχον διὰ
στρογγύλου πύλου καὶ ἐτυλίχθη καλῶς ἐν με-
γάλῳ κυανῷ ἐπενδύτῃ μετὰ κουκούλας, ἔλαβε
θέσιν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ λεωφορείου μετὰ
τῶν δύο ἐγκληματιῶν, ὧν ἡ διεύθυνσις ἤθελε
νὰ παλλαγῇ. Ἐφθασεν εἰς Λονδίνον κάλλιστα,
σφόδρα ὅμως δυσηρεστημένος ἐκ τῆς κακῆς συμ-
περιφορᾶς ἀμφοτέρων τῶν πτωχῶν, οἵτινες ἐ-
πέμενον ῥιγῶντες, συγκρούοντες τοὺς ὀδόντας
καὶ παραπονούμενοι κατὰ τοῦ ψύχους, εἰς τρό-
πον ὥστε ἠνάγκασαν τὸν κύριον Μπάμμπλ νὰ
εἴπῃ ὅτι οἱ λόγοι των ἤρκουν νὰ τῷ ἐπιφέρωσι
ρίγος καὶ ὅτι ἐπάγωνεν ἂν καὶ βαρύτερα ἐνδεδυ-
μένος.

Ἀφ' οὗ διὰ τὴν νύκτα ἀπηλλάγη τῶν ὀχλη-
ρῶν ἐκείνων ὄντων, ὁ κλητῆρ κατέλυσε εἰς τὸ
ξενοδοχεῖον, οὗ ἔμπροσθεν ἔστη τὸ λεωφορεῖον
καὶ ἐδείπνησε λιτῶς μὲ ὀλίγας μερίδας ὀπτοῦ
βοείου κρέατος, κεκαρυκευμένας δι' ἐμβάμματος
ὀστρείδων, ἃς ἤρδευσεν διὰ μιᾶς φιάλης πόρτερ.

Ἀκολούθως ἐπλησίασε τὸ κάθισμά του εἰς τὴν ἐστίαν, ἔθηκεν ἐπὶ τῆς θερμάστρας ἐν ποτήριον γρῶν, καὶ μετὰ τινὰς ἡθικὰς σκέψεις περὶ τῆς ἐνύχου τάσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ νὰ παραπονῶνται καὶ νὰ γογγύζωσι, ἤρχισε νὰ γινώσκῃ τὴν ἐφημερίδα μὲ τὴν ἀνάπαυσίν του.

Τὸ πρῶτον προσπεσὸν εἰς τὰ ὄμματά του ἦτο ἡ κάτωθι γνωστοποίησις·

PENTE ΛΙΡΩΝ ΑΜΟΙΒΗ !

Ἐν παιδίον, ὀνόματι Ὀλίβερ Τουίστ, ἐρέετο ἄφ'αυτῶν τὴν ἐσπέραν τῆς Πέμπτης ἐκ τῆς ἐν Πέντοβιλλ κατοικίας του καὶ ἔκτοτε ἀγροεῖται τί ἀπείρει· ἡ ἀνωτέρω ἀμοιβὴ δοθῆσεται εἰς οἰομένηποτε χορηγήσῃ πληροφορίας, δυναμένης νὰ συντελέσωσι πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἐν λόγῳ Ὀλίβερ Τουίστ, ἡ διαφωτιζούσας τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, ἢ ὁ γράψας τὴν παροῦσαν εἰδοποίησιν ἐνδιαφέρεται τὰ μάλιστα νὰ μάθῃ.

Εἶπετο ἀκριβὲς σημείωσις τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Ὀλίβερ, μετὰ μεγίστων λεπτομερειῶν περὶ τῆς ἐνδυμασίας καὶ ἐν γένει παντὸς εἰς αὐτὸν ἀφορῶντος, καὶ τέλος τὸ ὄνομα καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ κυρίου Μπράουνλω.

Ὁ ἐνοριακὸς κλητὴρ ἔκθαμβος ἀνέγνω καὶ ἐπανέγνω τρεῖς καὶ τετράκις τὴν εἰδοποίησιν ἀργὰ καὶ μετὰ προσοχῆς. Μετὰ πέντε λεπτά, διηυθύνετο εἰς Πέντοβιλλ, οὐδὲ τὸ γρῶν αὐτοῦ προφθὰς νὰ πῇ.

«Ὁ κύριος Μπράουνλω εἶναι μέσα ;» ἠρώτησε τὴν ἀνοίξασαν τὴν θύραν ὑπηρετρίαν.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἐκείνη ἔδωκε τὴν συνήθη ἀπάντησιν ὑπεκφυγῆς·

«Δὲν εἰδεύω» ἐκ μέρους τίνος ἔρχεσθε ;»

Ἀλλὰ μόλις ὁ κύριος Μπάμμ.πλ διήθρωσε τὸ ὄνομα τοῦ Ὀλίβερ καὶ ἐξήγησε τὸ αἷτιον τῆς ἐπισκέψεώς του, καὶ ἡ κυρία Μπέντγουιν, ἥτις ἤκουεν εἰς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης, ἐξώρμησεν ἀσθμαίνουσα εἰς τὸν διάδρομον.

«Βιέλθετε, εἰσέλθετε, εἶπε, τὸ εἴξευρα ἐγὼ πῶς θὰ λάβωμεν πληροφορίας διὰ τὸ καυμένον τὸ παιδί ! ἤμην βεβαία ! καλὰ τὸ ἔλεγα !»

Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἡ ἀγαθὴ πρεσβυτίς εἰσῆλθεν ἐν σπουδῇ εἰς τὴν αἰθουσαν, ἐρίφθη ἐπὶ ἐνὸς ἀνακλίντρου καὶ ἐξερράγη εἰς δάκρυα· ἐν ᾧ ἡ ὑπηρετρία, ἥτις δὲν εἶχε τόσῳ πολλὴν εὐαισθησίαν, ἔτρεξε νὰ ἀναγγεῖλῃ τὸ πᾶγμα εἰς τὸν κύριον Μπράουνλω καὶ ἐπανῆλθε διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸν κύριον Μπάμμ.πλ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Εἰσῆγαγε δ' αὐτὸν εἰς τὸ μικρὸν γραφεῖον, ὅπου ὁ κύριος Μπράουνλω καὶ ὁ φίλος αὐτοῦ κύριος Γκρίμγουιγκ ἐκάθητο πρό τινος τραπέζης, ἔχοντες ποτήρια ἐνώπιον αὐτῶν.

«Ἐνας κλητὴρ ! ἀνεκραύγασεν ὁ τελευταῖος ἰδὼν εἰσελθόντα τὸν κύριον Μπάμμ.πλ· ἕνας ἐνοριακὸς κλητὴρ ! νὰ φάγω τὸ κεφάλι μου ἂν δὲν εἶναι τοιοῦτος.

— Λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μὴ μας διακό-

πτετε αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω. Καθήσατε, σὰς παρακαλῶ,» προσέθηκε στραφεὶς πρὸς τὸν κύριον Μπάμμ.πλ.

Οὗτος ὑπήκουσε, σφόδρα ὅμως ἐκπεπληγμένος ἐκ τῶν παραδόξων τρόπων τοῦ κυρίου Γκρίμγουιγκ. Ὁ κύριος Μπράουνλω ἐτοποθέτησε τὴν λυχνίαν εἰς τρόπον ὥστε νὰ βλέπῃ καλῶς τὴν μορφήν τοῦ κλητῆρος, καὶ εἶπε μετὰ τινος ἀνυπομονησίας·

«Θάνεγνώσατε βεβαίως, σέρ, τὴν ἀγγελίαν, τὴν ὁποίαν κατεχώρισα εἰς τὰς ἐφημερίδας.

— Μάλιστα, σέρ, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμ.πλ.

— Καὶ εἰσθε κλητὴρ τὸ ἐπάγγελμα ; ἠρώτησεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ.

— Εἶμαι ἐνοριακὸς κλητὴρ, σέρ, ἀπεκρίνατο ὁ Μπάμμ.πλ ὑπερηφάνως.

— Καλὰ τὸ εἶπα, εἶπεν ὁ Γκρίμγουιγκ ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸ οὖς τοῦ φίλου του· ἤμην βέβαιος ἐγὼ, ὁ μακρὸς ὑπενδύτης του μυρίζει ἐνορίαν.»

Ὁ κύριος Μπράουνλω ἐνευσεν ἐλαφρὰ τὴν κεφαλὴν, διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ σιωπὴν εἰς τὸν φίλον του καὶ ἐξηκολούθησε·

«Εἰδεύετε τί ἀπέγινε τὸ δυστυχὲς παιδίον ;

— Ὅχι, σέρ.

— Λοιπὸν, τί εἰδεύετε δι' αὐτό ; ἠρώτησεν ὁ Μπράουνλω. Ὁμιλήσατε, φίλε μου, ἂν εἰδεύετε τίποτε. Τί εἰδεύετε περὶ αὐτοῦ ;

— Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὅχι καλὰ πράγματα ;» παρετήρησεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ σαρκαστικῶς, παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς τὰς κινήσεις τοῦ κλητῆρος.

Ὁ κύριος Μπάμμ.πλ δὲν περιέμενε νὰ τῷ ἐπαναληφθῇ δις ἡ σύστασις, ἀλλ' ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν λίαν ἐκφραστικῶς.

«Βλέπετε !» εἶπεν ὁ κύριος Γκρίμγουιγκ βλέπων θριαμβευτικῶς τὸν φίλον του.

Ὁ κύριος Μπράουνλω παρετήρει μετ' ἀγωνίας τὴν κομπαστικὴν μορφήν τοῦ κλητῆρος, καὶ εἶπεν αὐτῷ νὰ ἐκθέσῃ μὲ συντομίαν ὅ τι ἐγνώριζε περὶ τοῦ Ὀλίβερ.

Ὁ κύριος Μπάμμ.πλ ἀπέθηκε κατὰ γῆς τὸν πῖλόν του, ἐξεκόμβωσε τὸν ἐπενδύτην του, ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας, ἔκλινε πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς σκέψεως ἤρχισε τὴν ἀφήγησίν του.

Περιττὸν ὅμως θεωροῦμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα αὐτολεξεῖ ὅσα εἶπεν ὁ κλητὴρ, ὅστις κατέτριψεν εἴκοσι λεπτά τῆς ὥρας εἰς τὴν ἐκθεσίαν του. Ἐν συνόψει δὲ, εἶπεν ὅτι ὁ Ὀλίβερ, ἦν ἐκθετον, γεννηθὲν ἐκ γονέων ἀφανῶν καὶ διαστραμμένων· ὅτι ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἐδείχθη πάντοτε ὑποκριτὴς, ἀχάριστος καὶ κακὸν τρεχῆς· ὅτι τὴν βραχείαν του ἐν τῇ γενεθλίῳ πόλει δικαμονὴν ἐπεσφράγισε δι' ἀποπειράς ἀνάνδρου δολοφονίας ἀθώου παιδὸς, καὶ ὅτι ἐδρα-

έφευγε τὴν νύκτα ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ αὐθέντου οὐ. Πρὸς πίστωσιν δὲ τῶν εἰρημένων, ὁ κύριος Ἰπάμμυλ ἐξετύλιξεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ πιστοποιητικά, ἅτινα ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ· εἶτα ταυρώσας αὖθις τὰς χεῖρας ἀνέμεινε τὰς παρατηρήσεις τοῦ κυρίου Μπράουνλω.

«Φοβοῦμαι μὴ ταῦτα εἶναι ἀληθέστατα, εἴτεν ὁ ἀγαθὸς γέρον περιλῦπος, ἀφ' οὗ ἐξήτασε τὰ πιστοποιητικά. Λάβετε πέντε γυνεάς διὰ τῆς πληροφορίας σας· εὐχαρίστως ὅμως θὰ ἐδίδομαι τριπλασίας, ἂν αἱ πληροφορίες σας ἦσαν εὐσκόποιαι ὑπὲρ τοῦ παιδίου.»

Πιθανῶς ἂν ὁ κύριος Μπάμμυλ ἤξευρε τοῦτο τροχημένως θὰ ἐδίδοε πολὺ διάφορον χρωματισμὸν εἰς τὴν διήγησίν του. Ἀλλὰ τώρα, ἥτο πλέον πολὺ ἄργά. Ἐχαιρέτησε λοιπὸν ταπεινῶς, ὤθησε τὰς πέντε γυνεάς εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἐξῆλθε.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ ὁ κύριος Μπράουνλω ἐβάδιζε κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος ἐν τῷ δωματίῳ, ἐφάνετο δὲ τοσούτῳ θλιβεῖς ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ κλητῆρος, ὥστε ὁ κύριος Γκρίμ-γουικ δὲν ἐδοκίμασε νὰ πειράξῃ αὐτὸν ἐπὶ πλέον. Τέλος ἔστη καὶ ἔκρουσε σφοδρῶς τὸν κώδωνα.

«Κυρία Μπέντγουιν, εἶπεν ὁ κύριος Μπράουνλω πρὸς τὴν οἰκονόμον εἰσελθοῦσαν, αὐτὸ τὸ παιδίον, αὐτῆς ὁ Ὀλιβερ ἦτο κακοήθης.

— Εἶναι ἀδύνατον, σέρ, ὅλως ἀδύνατον, εἴπεν ἡ οἰκονόμος ζωηρῶς.

— Σὰς ἀπαναλαμβάνω πῶς ἦτο κακοήθης, ὑπέλαβεν ὁ πρεσβύτες μετὰ τραχύτητος. Τί θὰ εἴπῃ, εἶναι ἀδύνατον; Ἐμάθameν καταλεπτῶς ὅλην τὴν ἱστορίαν του καὶ ἀφ' οὗτο ἐγεννήθη ἥτο πάντοτε ἄθλιος καὶ ἐλεεινός.

— Ποτὲ δὲν θὰ ἡμπορέσῃ κἀνεῖς νὰ με κάμῃ νὰ πιστεύσω αὐτὸ, σέρ, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Μπέντγουιν μετὰ σταθερότητος.

— Σεῖς αἱ γράϊαι δὲν πιστεύετε παρὰ μόνον τοὺς ἀγῦρτας καὶ τὰ παραμύθια, ἐψιθύρισεν ὁ Γκρίμ-γουικ. Πρὸ πολλοῦ ἐγὼ τὰ εἴξευρα αὐτά. Διατί νὰ μὴ μ' ἐρωτήσητε προηγουμένως; Θά το ἐκάμνατε, ὑποθέτω, ἂν δὲν ἔπασχε ἀπὸ πυρετόν· ἀλλ' ἡ ἀσθενεία του σὰς ἐκίνει τὴν συμπάθειαν, ἢ ὅχι; Τὴν συμπάθειαν! τί ἀστεῖον!

— Ἦτο ἀξιαγάπητον, ἀγαθὸν καὶ εὐγνωμον παιδίον, σέρ, ἀντεῖπε μετ' ἀγανακτικῆς ἢ πρεσβυτίας. Γνωρίζω ἴσως ἀπὸ παιδιὰ, εἶναι τεσσαράκοντα ἔτη τώρα ὅπου βλέπω τοιαῦτα, καὶ ὅσοι δὲν ἡμποροῦν νὰ εἴπουν τὸ αὐτὸ, καλὰ θὰ ἔκαμναν ἂν ἐσιωποῦσαν· αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου.»

Τοῦτο ἀπηυθύνετο κατὰ τοῦ κυρίου Γκρίμ-γουικ, ἀγάμου ὄντος· ἀλλ' οὗτος ἠρέκστη νὰ παντήσῃ διὰ μειδιᾶματος, ἡ δὲ οἰκονόμος ἤτοιμάζετο ἴσως νὰ ἐξακολούθησιν τὴν δημηγορίαν τῆς, ἂν μὴ ἐπέβηκεν αὐτῇ σιγὴν ὁ Μπράουνλω.

«Σιωπήσατε! εἶπεν οὗτος προσποιούμενος ὀργὴν, ἣν οὐδὲν ἤσθάνετο. Νὰ μὴ ἀκούσω ποτὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ παιδίου! Αὐτὸ ἤθελα νὰ σας εἰπῶ καὶ ἐσήμενα τὸν κώδωνα. Ποτὲ, ἀκούετε; οὐδέποτε, ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει! Ἥμπορεῖτε νὰ ποσυρῇτε κυρία Μπέντγουιν, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπαγόρευσίν μου!»

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν μεγάλη θλίψις κατεῖχε τὰς καρδίας τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Μπράουνλω. Ὁ δὲ Ὀλιβερ σφόδρα ἐλυπεῖτο ἀφ' ἑτέρου, συλλογιζόμενος τοὺς ἐν Πέντοβιλλ ἀγαθούς του φίλους· εὐτυχῶς ἠγνόει τί διηγῆθη αὐτοῖς ὁ κλητῆρ· ἄλλως θάπέθνησκεν ἐξ ἀπελπισμοῦ.

**Ἔπεται συνέχεια.*

****Π**

ΠΕΡΙΤΟΥ ΥΠΝΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΛΩΡΟΦΟΡΜΙΟΥ

Γνωστὸν ὅτι δὲν εἶνε πάντοτε εὐκόλον νὰ φυπνίζονται οἱ ὑπὸ τοῦ χλωροφορμίου ἀποκοιμηθέντες, ἐπερχομένου τοῦ θανάτου κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὕπνου.

Ὁ διάσημος γάλλος χειρουργὸς Νελατὼν ὁ θεραπεύσας τὸν Γαριβάλδην εὗρε μέσον δι' οὗ ἐπανέφερε τὰς αἰσθήσεις τῶν κοιμωμένων. Ἰδοὺ δὲ πῶς διηγεῖτο τὰ περὶ τῆς ἀνακαλύψεώς του ταύτης·

«Ὅτε ὁ υἱός μου ἦτο μικρὸς ἡγάπα νὰ συλλαμβάνῃ ποντικούς καὶ νὰ παίξῃ μετ' αὐτῶν. Ἐδενεν εἰς τὴν οὐράν των χάρτινα ἀμάξια καὶ τὰ ἔσυρον. Ἐννοεῖται δ' ὅτι πολλάκις συνέβαινε νὰ τον δάκνωσιν οἱ ποντικοὶ καθ' ἣν στιγμὴν συνελάμβανε τὴν οὐράν των. Ἰνα δὲ ἀποφεύγῃ τὰ δῆγματά των ἐπενόησε νὰ τοὺς ἀποκοιμίξῃ διὰ τοῦ χλωροφορμίου, καὶ τότε τοὺς ἠγγίξεν ἀνευ φόβου. Ἀλλὰ λαβὼν ποτε ποντικόν τινα ἀπὸ τῆς οὐρᾶς καὶ κρεμάσας αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς, εἶδεν ὅτι ὁ ποντικὸς ἀφυπνισθεὶς ἐπεχείρησε νὰ τον δαγκάσῃ, διὸ παρευθὺς τὸν ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀλλ' ὁ ποντικὸς ἀπεκοιμήθη πάραυτα· τὸν ἔλαβε πάλιν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς καὶ πάλιν ἀφυπνίσθη. Μαθὼν ἐγὼ τὸ γενόμενον συνεπέρανα ὅτι ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὕπνου ὁ ἐγκέφαλος κενοῦται ἐν μέρει τοῦ αἵματος καὶ καθίσταται ἀναιμικός, ἡ κατακόρυφος θέσις μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω φέρουσα τὸ αἷμα εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐπαναφέρει τὴν ἐγκεφαλικὴν δραστηριότητα καὶ ἀφυπνίζει τὸ κοιμώμενον ζῶον. Ἐσκέφθην λοιπὸν ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐξαρτήσεως καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁσάκις ἡ ἐξέγερσις αὐτῶν ἦτο βραδεία.»

Ὁ διάσημος χειρουργὸς ἔτυχε μετ' οὐ πολὺ εὐκαιρίας πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ τρόπου τούτου. Δύο χειρουργοὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ παρευρεθῇ εἰς ἐγχείρησιν τινα τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ ἐκτελέσωσι. Ὁ Νελατὼν μὴ προφθάσας τὸν σιδηρόδρομον ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ διὰ τῆς ἐπομένης ἀμαξοστοιχίας. Ἀλλ' ἐλθὼν εὗρε τὴν ἀσθενῆ ἀ-